

Šetření prognóz makroekonomického vývoje ČR

květen 2024

Šetření prognóz makroekonomického vývoje ČR
květen 2024

Ministerstvo financí ČR
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 041 111

ISSN 2571-4341

Vychází 2x ročně, zdarma

Elektronický archiv:
<https://www.mfcr.cz/kolokvium>

Šetření prognóz makroekonomického vývoje ČR

květen 2024

Šetření prognóz makroekonomického vývoje ČR

Cílem šetření makroekonomických prognóz (tzv. Kolokvia), které provádí MF ČR, je zjistit názor relevantních institucí na budoucí vývoj české ekonomiky a vyhodnotit základní tendence, s nimiž zúčastněné instituce ve svých předpovědích počítají. Výsledky 57. Kolokvia, které se konalo v květnu 2024, vycházejí z předpovědí 16 institucí (Ministerstvo financí; Ministerstvo průmyslu a obchodu; Ministerstvo práce a sociálních věcí; Česká národní banka; AKCENTA CZ; Citibank; Banka CREDITAS; Česká bankovní asociace; Česká spořitelna; Deloitte; Generali Investments CEE, investiční společnost; Hospodářská komora ČR; Institut ekonomických studií, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy; Komerční banka; Svaz průmyslu a dopravy ČR; UniCredit Bank). Pro větší reprezentativnost šetření k nim byly přidány prognózy Evropské komise (European Economic Forecast, květen 2024), Mezinárodního měnového fondu (World Economic Outlook, duben 2024) a Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Economic Outlook, květen 2024).

Základní tendence vývoje v letech 2024 a 2025, s nimiž MF ČR počítá v aktuální Makroekonomické predikci (duben 2024), jsou s prognózami ostatních institucí konzistentní. Srovnání předpovědí pro roky 2026 a 2027, které jsou chápány jako indikativní výhled, je nicméně komplikováno skutečností, že prognózy zúčastněných institucí toto období v řadě případů nepokrývají (celé období 2024–2027 pokrývají, alespoň u některých ukazatelů, předpovědi 10 institucí). Výsledky šetření a aktuální predikce MF ČR jsou shrnuty v tabulkách 1 a 2.

Hlavní očekávané tendence makroekonomického vývoje v letech 2024 a 2025 lze shrnout takto:

- Respondenti šetření v průměru očekávají, že česká ekonomika v letošním roce vzroste o 1,3 %. Reálná spotřeba domácností by se díky výraznému snížení inflace, vývoji na trhu práce a zesílení spotřebitelské důvěry na počátku roku mohla po dvou letech poklesu zvýšit o 2,4 %. Tempo růstu vládní spotřeby by v souvislosti s konsolidací veřejných financí mělo zvolnit na 1,6 %. V dynamice investic, jejichž růst by měl zpomalit na 2,9 %, by se měl negativně promítnout přechod na novou víceletou finanční perspektivu EU. Změna stavu zásob by ekonomický růst měla nadále brzdit (o 1,9 p. b.), i když ne tak výrazně jako v roce 2023. Zároveň by se však měl snížit (na 1,1 p. b.) i kladný příspěvek čistých vývozů.
- V roce 2025 by hospodářský růst díky příznivějšímu vývoji všech složek domácí poptávky, zejména spotřeby domácností, měl zrychlit na 2,6 %. Úhrnný vliv změny stavu zásob a salda zahraničního obchodu na dynamiku HDP by již mohl být téměř neutrální.
- Zúčastněné instituce v průměru očekávají, že míra inflace letos výrazně klesne na 2,5 %. Kromě restriktivního působení měnové i fiskální politiky by k tomu mělo přispět také odeznění nákladového šoku z předchozích let. Proinflačně by naopak mělo působit oslabení koruny vůči euru i americkému dolaru a vyšší cena ropy. V roce 2025 by průměrná míra inflace měla dále klesnout na 2,1 %. Slábnoucí inflační tlaky umožní České národní bance pokračovat ve snižování úrokových sazeb.
- Míra nezaměstnanosti by podle respondentů měla v letošním roce v průměru vzrůst na 2,9 %, v roce 2025 by se mohla nepatrně snížit na 2,8 %. Změny v zaměstnanosti by měly být velmi malé – pro letošní rok instituce v průměru očekávají nárůst jen o 0,1 %, v roce 2025 by se zaměstnanost mohla zvýšit o 0,2 %.
- Respondenti v průměru očekávají, že se objem mezd a platů letos zvýší o 6,2 %, v roce 2025 by růst tohoto rozpočtově velmi významného ukazatele mohl zpomalit na 5,6 %.
- Díky odeznění nepříznivých faktorů v podobě problémů v dodavatelských řetězcích a vysokých cen energetických komodit by měl běžný účet platební bilance v letošním i příštím roce dosahovat přebytku, který by se podle respondentů šetření mohl blížít 1 % HDP.

Tabulka 1: Výsledky šetření na roky 2024 a 2025

		2024						2025					
		min.	P25	průměr	P75	max.	MF ČR	min.	P25	průměr	P75	max.	MF ČR
<i>Předpoklady</i>													
HDP eurozóny	reálný růst v %	0,5	0,5	0,6	0,7	0,9	0,5	0,9	1,3	1,3	1,4	1,5	1,4
Cena ropy Brent	USD/barel	78	84	84	85	85	84	60	79	79	81	85	78
3M PRIBOR	průměr v %	4,8	5,0	5,1	5,2	5,3	5,1	3,3	3,4	3,6	3,7	4,2	3,3
Výnos do spl. 10R st. dluhopisů	průměr v %	3,2	3,7	3,8	4,0	4,2	3,7	3,0	3,3	3,6	3,8	4,3	3,4
Měnový kurz CZK/EUR		24,8	24,9	25,0	25,1	25,2	25,1	23,9	24,5	24,7	24,9	25,3	24,7
Měnový kurz USD/EUR		1,06	1,07	1,08	1,08	1,09	1,09	1,06	1,09	1,10	1,11	1,12	1,11
<i>Hlavní indikátory</i>													
Hrubý domácí produkt	reálný růst v %	0,7	1,2	1,3	1,4	1,6	1,4	2,0	2,4	2,6	2,8	3,1	2,6
Příspěvek změny zásob	p. b.	-5,0	-2,4	-1,9	-1,2	-0,3	-1,0	-1,2	-0,5	-0,4	0,0	0,2	-0,5
Příspěvek zahr. obchodu	p. b.	-0,9	0,6	1,1	1,3	3,7	0,2	-1,4	-0,1	0,2	0,5	2,1	0,4
Spotřeba domácností	reálný růst v %	1,9	2,1	2,4	2,6	3,1	2,7	2,4	3,0	3,4	3,6	4,9	3,5
Spotřeba vládních institucí	reálný růst v %	0,7	1,4	1,6	2,0	2,3	1,6	0,8	1,2	1,8	2,2	2,9	2,2
Tvorba hrubého fixního kapitálu	reálný růst v %	1,5	2,1	2,9	3,5	4,8	2,2	1,1	2,6	3,2	3,5	4,9	2,4
Deflátor HDP	růst v %	1,9	2,6	3,1	3,3	4,7	2,9	0,4	2,1	2,2	2,5	3,0	2,2
Průměrná míra inflace	v %	2,1	2,3	2,5	2,6	2,7	2,7	0,9	2,0	2,1	2,3	2,7	2,4
Zaměstnanost (národní účty)	růst v %	-0,4	-0,2	0,1	0,3	0,4	0,4	0,1	0,1	0,2	0,2	0,6	0,2
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	v %	2,6	2,8	2,9	2,9	3,4	2,8	2,4	2,7	2,8	2,9	3,9	2,7
Objem mezd a platů	nom. růst v %	4,5	5,7	6,2	6,9	7,5	6,8	5,1	5,3	5,6	5,8	6,5	5,5
Saldo běžného účtu	v % HDP	0,0	0,5	0,9	1,2	2,5	0,6	0,1	0,7	0,9	1,3	1,4	0,7

Pozn.: Údaje ve sloupci P25 (P75) odpovídají 1. (3.) kvartilu vzorku prognóz pro daný ukazatel.

Zdroj: Respondenti šetření. Výpočty MF ČR.

Tabulka 2: Výsledky šetření na roky 2026 a 2027

		2026				2027			
		min.	průměr	max.	MF ČR	min.	průměr	max.	MF ČR
<i>Předpoklady</i>									
HDP eurozóny	reálný růst v %	1,2	1,4	1,4	1,4	0,9	1,3	1,5	1,3
Cena ropy Brent	USD/barel	63	75	82	75	66	75	84	72
3M PRIBOR	průměr v %	3,0	3,3	3,8	3,2	3,0	3,3	3,8	3,2
Výnos do spl. 10R st. dluhopisů	průměr v %	3,0	3,6	4,3	3,4	3,0	3,6	4,3	3,4
Měnový kurz CZK/EUR		23,5	24,1	25,0	24,3	23,2	23,9	25,0	23,9
Měnový kurz USD/EUR		1,04	1,14	1,20	1,13	1,04	1,15	1,24	1,14
<i>Hlavní indikátory</i>									
Hrubý domácí produkt	reálný růst v %	2,0	2,5	3,0	2,4	1,1	2,3	2,8	2,5
Příspěvek změny zásob	p. b.	-0,3	-0,1	0,2	-0,2	-0,1	0,0	0,2	0,0
Příspěvek zahr. obchodu	p. b.	-0,7	0,2	0,6	0,2	-0,9	0,1	0,5	0,3
Spotřeba domácností	reálný růst v %	2,7	3,0	3,5	2,9	1,7	2,4	2,8	2,5
Spotřeba vládních institucí	reálný růst v %	1,0	1,8	2,8	2,0	1,0	1,7	2,2	1,6
Tvorba hrubého fixního kapitálu	reálný růst v %	1,4	2,8	3,5	2,6	1,8	2,8	4,4	2,2
Deflátor HDP	růst v %	0,5	1,9	3,0	2,0	0,8	1,9	2,5	2,0
Průměrná míra inflace	v %	1,4	2,0	2,8	2,0	1,5	2,1	2,5	2,0
Zaměstnanost (národní účty)	růst v %	0,1	0,2	0,5	0,1	-0,6	-0,1	0,4	-0,2
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	v %	2,4	2,7	4,0	2,6	2,3	2,7	4,0	2,6
Objem mezd a platů	nom. růst v %	4,7	5,2	5,9	4,7	4,6	4,9	5,3	4,6
Saldo běžného účtu	v % HDP	0,5	1,0	1,4	0,7	0,5	0,9	1,6	0,8

Zdroj: Respondenti šetření. Výpočty MF ČR.

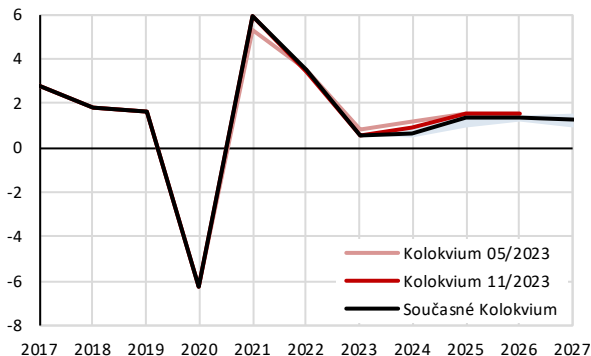
Přehled ukazatelů

Grafické znázornění minulého a předpokládaného vývoje jednotlivých ukazatelů zachycují grafy 1–18. Pro porovnání jsou zahrnuty i průměrné předpovědi dvou předchozích Kolokvií. Krajní prognózy ukazatelů (sloupce min. a max. v tabulkách 1 a 2) tvoří hranice zvýrazněné oblasti.

Graf 1: Hrubý domácí produkt zemí EA19

reálný růst v %

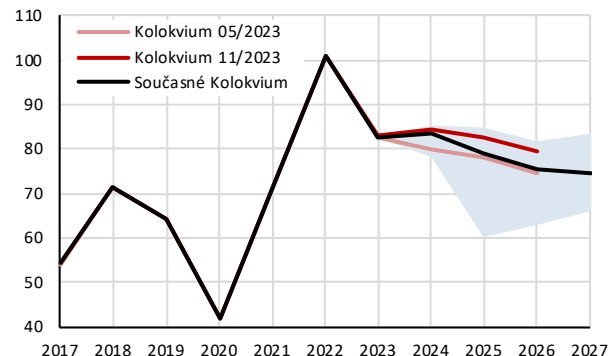
Slabý růst HDP v eurozóně i v letošním roce

Graf 2: Cena ropy Brent

v USD/barel

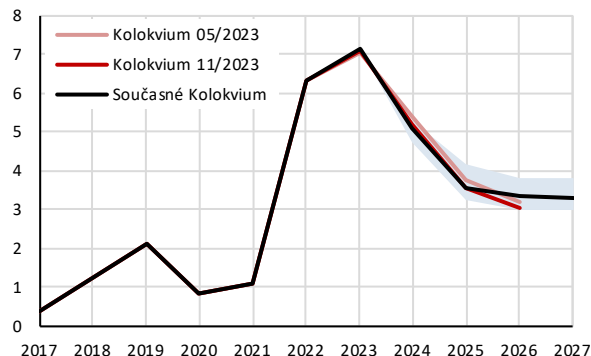
Pokles ceny ropy k 75 USD za barel

Graf 3: 3M PRIBOR

v %, průměr období

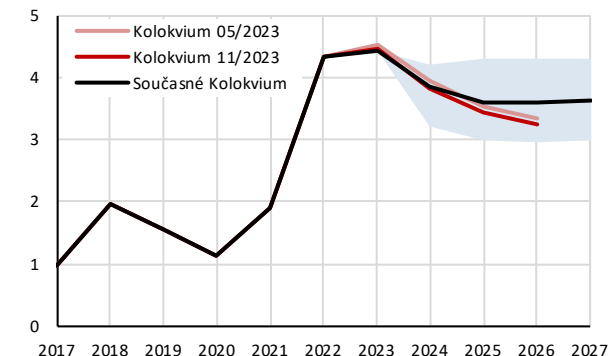
Výrazné uvolnění měnové politiky v letech 2024 a 2025

Graf 4: Výnos do splatnosti 10R státních dluhopisů

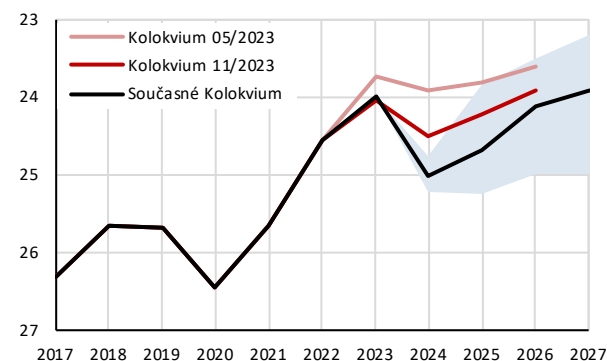
v %, průměr období

Dlouhodobé sazby mírně klesnou, zůstanou ale nad 3,5 %

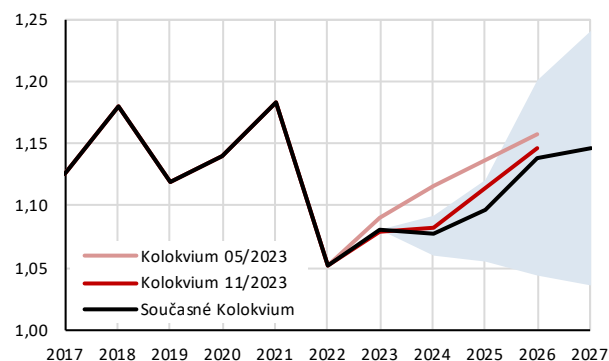
Graf 5: Měnový kurz CZK/EUR

Dočasné oslabení kurzu koruny k euru

Graf 6: Měnový kurz USD/EUR

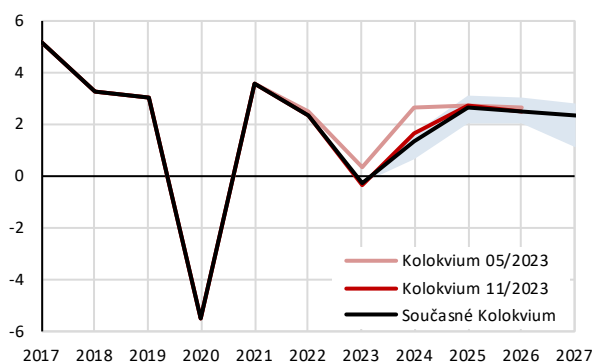
Oslabování dolaru k úrovni 1,15 USD/EUR v roce 2027

Graf 7: Hrubý domácí produkt

reálný růst v %

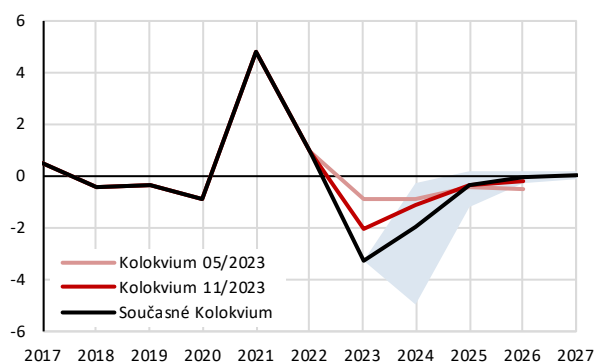
Letos růst HDP o 1,3 %, v dalších letech poblíž 2,5 %

Graf 8: Příspěvek změny zásob k růstu HDP

v procentních bodech

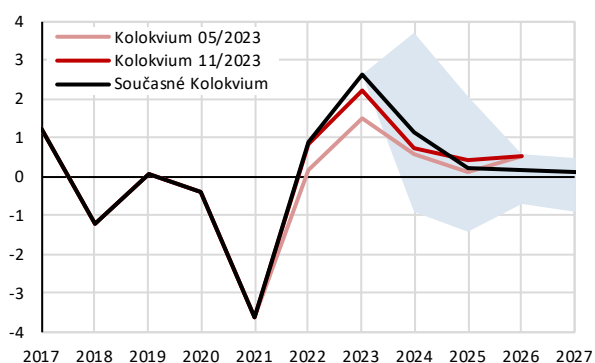
Postupný návrat akumulace zásob k obvyklým úrovním

Graf 9: Příspěvek zahraničního obchodu k růstu HDP

v procentních bodech

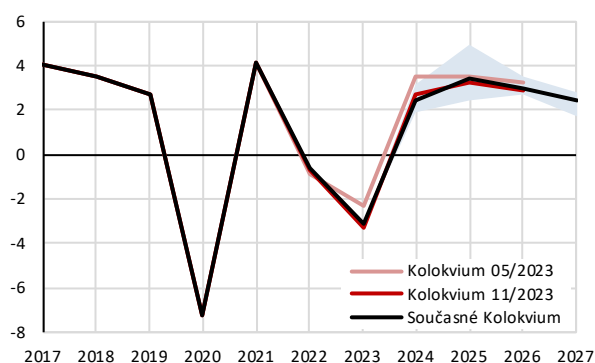
Kladný příspěvek salda zahraničního obchodu k růstu HDP

Graf 10: Spotřeba domácností

reálný růst v %

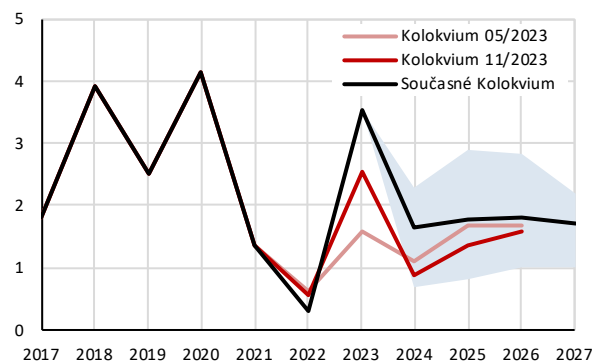
Po dvou letech poklesu reálná spotřeba domácností poroste

Graf 11: Spotřeba vládních institucí

reálný růst v %

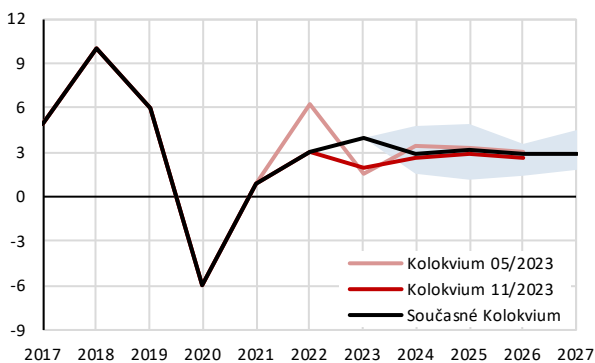
Umírněný růst vládní spotřeby v celém horizontu prognóz

Graf 12: Tvorba hrubého fixního kapitálu

reálný růst v %

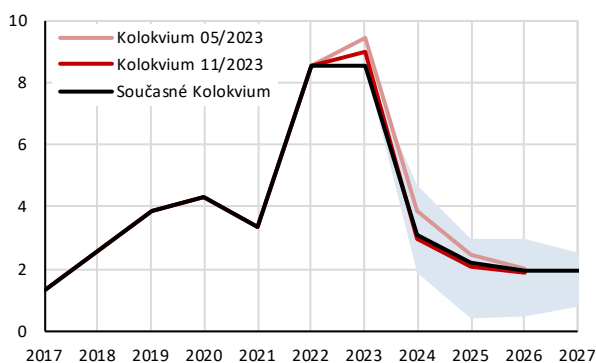
Stabilní růst investic okolo 3 % ročně

Graf 13: Deflátor HDP

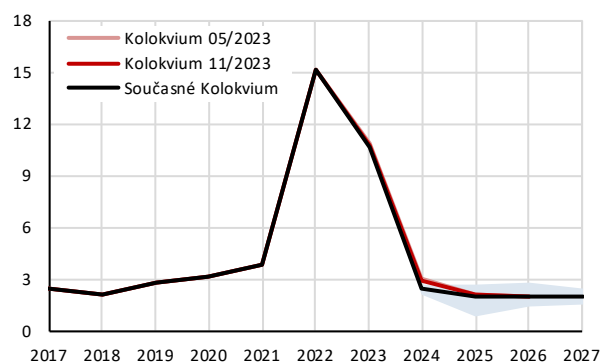
růst v %

Výrazné zpomalení růstu cenové hladiny

Graf 14: Průměrná míra inflace

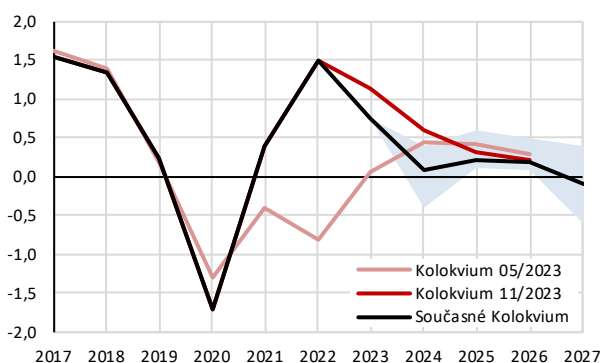
v %

Návrat inflace do blízkosti 2% cíle ČNB

Graf 15: Zaměstnanost (národní účty)

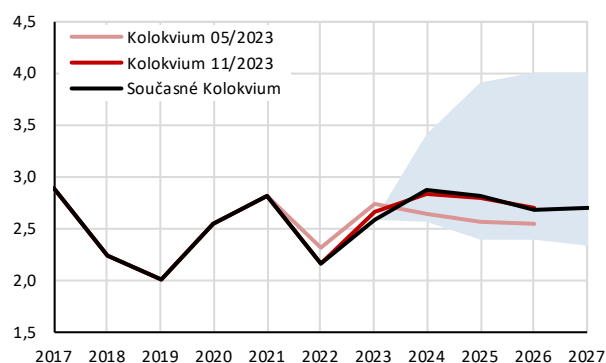
růst v %, v předchozích Kolokviích zaměstnanost podle VŠPS

Prognózy nepočítají s velkými změnami zaměstnanosti

Graf 16: Míra nezaměstnanosti (VŠPS)

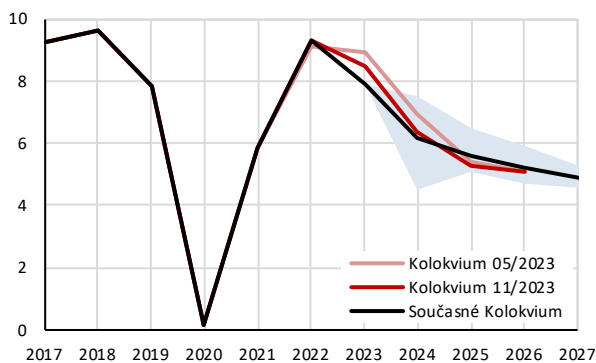
v %

Míra nezaměstnanosti i přes nárůst v roce 2024 pod 3 %

Graf 17: Mzdy a platy (domácí koncept)

nominální růst v %

Postupné zvlňňování růstu mezd a platů

Graf 18: Běžný účet platební bilance

saldo, v % HDP

Stabilní přebytek na běžném účtu ve výši zhruba 1 % HDP

